

31986L0635

31.12.1986.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 372/1

DIREKTIVA VIJEĆA**od 8. prosinca 1986.****o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija**

(86/635/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 54. stavak 3. točku (g),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾;

budući da se Direktiva Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava ⁽⁴⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 84/569/EEZ ⁽⁵⁾, ne treba primijeniti na banke i ostale financijske institucije, dalje u tekstu: „kreditne institucije”, do naknadnog usklađenja; budući da je takva usklađenost neophodna zbog središnje važnosti tih društava u Zajednici;

budući da Direktiva Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim

financijskim izvještajima ⁽⁶⁾ omogućuje kreditnim institucijama odstupanja samo do isteka roka koji je utvrđen za primjenu ove Direktive; budući da, stoga, ova Direktiva također mora uključivati odredbe specifične za kreditne institucije u vezi konsolidiranih financijskih izvještaja;

budući da je takvo usklađenje također postalo žurno jer sve više i više kreditnih institucija posluje preko nacionalnih granica; budući da je poboljšana usporedivost godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja tih institucija od presudne važnosti za vjerovnike, dužnike i članove te za javnost;

budući da su u gotovo svim državama članicama Zajednice kreditne institucije, u smislu Direktive Vijeća 77/780/EEZ od 12. prosinca 1977. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje djelatnosti kreditnih institucija ⁽⁷⁾ koje imaju različite pravne oblike, u međusobnom tržišnom natjecanju u bankovnom sektoru; budući da se, stoga, čini uputnim ne ograničiti usklađenost u pogledu tih kreditnih institucija na pravne oblike obuhvaćene Direktivom 78/660/EEZ, nego se odlučiti za okvir koji uključuje sva trgovačka društva kako je određeno u članku 58. drugom stavku Ugovora;

budući da opseg ove Direktive, što se financijskih institucija tiče, treba ipak ograničiti na one financijske institucije koje imaju jedan od pravnih oblika navedenih u Direktivi 78/660/EEZ;

⁽¹⁾ SL C 130, 1.6.1981., str. 1., SL C 83, 24.3.1984., str. 6. i SL C 351, 31.12.1985., str. 24.

⁽²⁾ SL C 242, 12.9.1983., str. 33 i SL C 163, 10.7.1978., str. 60.

⁽³⁾ SL C 112, 3.5.1982., str. 60.

⁽⁴⁾ SL L 222, 14.8.1978., str. 11.

⁽⁵⁾ SL L 314, 4.12.1984., str. 28.

⁽⁶⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 322, 17.12.1977., str. 30.

budući da financijske institucije koje ne podliježu toj Direktivi moraju automatski postati predmet ove Direktive;

budući da je veza s usklađenjem u pogledu kreditnih institucija neophodna, jer će aspekti odredaba koje uređuju godišnje financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje utjecati na druga područja te usklađenosti, kao što su zahtjevi koji se odnose na odobrenja za rad i pokazatelji korišteni u svrhu nadzora;

budući da, premda se, s obzirom na posebna obilježja kreditnih institucija, čini uputnim donijeti posebnu direktivu o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima takvih institucija, to ne podrazumijeva novi skup pravila odvojenih od onih u okviru Direktiva 78/660/EEZ i 83/349/EEZ; budući da takva odvojena pravila ne bi bila odgovarajuća niti usklađena s temeljnim načelima usklađenosti prava trgovačkih društava, jer se zbog važne uloge koju ona imaju u gospodarstvu Zajednice kreditne institucije ne mogu isključiti iz okvira pravila namijenjenih općenito poduzetništvu; budući da su, iz tog razloga, u obzir uzeta samo posebna obilježja kreditnih institucija, i ova Direktiva uređuje samo iznimke od pravila sadržanih u Direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ;

budući da se struktura i sadržaj bilanci kreditnih institucija razlikuju u svakoj državi članici; budući da se ovom Direktivom, stoga, mora propisati isti obrazac, nomenklaturu i nazivlje bilance za sve kreditne institucije u Zajednici; budući da odstupanja treba dopustiti ako to zahtijeva pravni oblik neke institucije ili posebna priroda njezina poslovanja;

budući da je, ako godišnji financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji trebaju biti usporedivi, nužno riješiti izvjestan broj temeljnih pitanja u vezi objavljivanja različitih bilančnih i izvanbilančnih transakcija;

budući da je, u interesu bolje usporedivosti, potrebno precizno odrediti sadržaj različitih bilančnih i izvanbilančnih stavaka;

budući da se isto primjenjuje na obrazac i definiranje stavaka u računu dobiti i gubitka;

budući da usporedivost iznosa u bilanci i računu dobiti i gubitka također bitno ovisi o vrijednostima u kojima se imovina i obveze knjiže u bilanci;

budući da je, s obzirom na posebne rizike povezane s bankarstvom i potrebe očuvanja povjerenja, potrebno osigurati mogućnost uvođenja pasivne bilančne stavke pod nazivom „Fond za opće bankovne rizike”; budući da se iz istih razloga čini uputnim dopustiti državama članicama da do naknadnog usklađenja omoguće kreditnim institucijama određenu diskreciju,

naročito u procjeni vrijednosti zajmova i predujmova te određenih vrijednosnih papira; budući da, međutim, države članice u ovom zadnjem slučaju trebaju dopustiti nekim kreditnim institucijama da ustanove gore navedeni „Fond za opće bankovne rizike”; budući da se također čini uputnim dopustiti državama članicama da kreditnim institucijama omoguće prijebaj određenih troškova i prihoda u račun dobiti i gubitka;

budući da su, s obzirom na posebnu prirodu kreditnih institucija, također potrebne i određene promjene u pogledu bilješki uz financijske izvještaje;

budući da, u želji da se što više kreditnih institucija stavi u ravnopravan položaj, kao što je bio slučaj kod Direktive 77/780/EEZ, nije predviđena olakšica na temelju Direktive 78/660/EEZ u slučaju malih i srednjih kreditnih institucija; budući da, ako se, međutim, na temelju iskustva takva olakšica pokaže potrebnom, bilo bi moguće predvidjeti je u naknadnom usklađenju; budući da iz istih razloga opseg dopušten državama članicama na temelju Direktive 83/349/EEZ kojim se matična društva oslobađaju od obveze konsolidacije, ako društva koja se konsolidiraju zajedno ne prijeđu određenu veličinu, nije proširen na kreditne institucije;

budući da primjena odredaba o konsolidiranim financijskim izvještajima na kreditne institucije zahtijeva određene prilagodbe nekih pravila koja se primjenjuju na sva industrijska i trgovačka poduzeća; budući da su predviđena izričita pravila na mješovite grupe i izuzeće od potkonsolidacije mogu se primjenjivati dodatni uvjeti;

budući da se, s obzirom na opseg širenja bankovnih mreža preko nacionalnih granica i njihov stalan razvoj, godišnji financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji kreditne institucije sa sjedištem u jednoj državi članici trebaju objaviti u svim državama članicama u kojima ima poslovni nastan;

budući da razmatranje problema proizašlih u vezi s predmetom ove Direktive, posebno u pogledu njezine primjene, zahtijeva suradnju predstavnika zemalja članica i Komisije u odboru za kontakt; budući da je, kako bi se izbjegao porast broja takvih odbora, poželjno da se takva suradnja odvija u Odboru predviđenom u članku 52. Direktive 78/660/EEZ; budući da će se, međutim, prilikom razmatranja problema u vezi s kreditnim institucijama, Odbor morati odgovarajuće sastaviti;

budući da se, s obzirom na složenost ovog pitanja, za provedbu odredaba ove Direktive kreditnim institucijama obuhvaćenima ovom Direktivom mora dopustiti dulje razdoblje od uobičajenog;

budući da se, u svjetlu ciljeva veće transparentnosti i usklađivanja, treba osigurati preispitivanje određenih odredaba ove Direktive nakon petogodišnjeg iskustva njezine primjene,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

ODJELJAK 1.

UVODNE ODREDBE I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

1. Članci 2., 3., članak 4. stavci 1. i 3. do 5., članci 6., 7., 13., 14., članak 15. stavci 3. i 4., članci 16. do 21., 29. do 35., 37. do 41., članak 42. prva rečenica, članak 45. stavak 1., članci 46., 48. do 50., članak 51. stavak 1., članci 54., 56. do 59. i 61. Direktive 78/660/EEZ primjenjuju se na institucije navedene u članku 2. ove Direktive, osim ako je ovom Direktivom predviđeno drukčije.

2. Kod upućivanja u Direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ na članke 9. i 10. (bilanca) ili na članke 23. do 26. (račun dobiti i gubitka) Direktive 78/660/EEZ, takva upućivanja smatraju se upućivanjima na članak 4. (bilanca) ili na članke 27. i 28. (račun dobiti i gubitka) ove Direktive.

3. Upućivanja u Direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ na članke 31. do 42. Direktive 78/660/EEZ smatraju se upućivanjem na te članke, vodeći pritom računa o člancima 35. do 39. ove Direktive.

4. Kod upućivanja u gore navedenim odredbama Direktive 78/660/EEZ na bilančne stavke za koje ova Direktiva ne predviđa ekvivalentne odredbe, takva upućivanja smatraju se upućivanjima na stavke u članku 4. ove Direktive, koje uključuju dotičnu imovinu i obveze.

Članak 2.

1. Mjere za usklađenje predviđene ovom Direktivom primjenjuju se na:

- (a) kreditne institucije u smislu članka 1. prve alineje Direktive 77/780/EEZ, koje su trgovačka društva kako su određena u članku 58. drugom stavku Ugovora;
- (b) financijske institucije koje imaju jedan od pravnih oblika navedenih u članku 1. stavku 1. Direktive 78/660/EEZ, na koje se na temelju stavka 2. tog članka ne primjenjuju odredbe te Direktive.

Za potrebe ove Direktive „kreditne institucije” također uključuju financijske institucije, osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije.

2. Države članice ne trebaju primjenjivati ovu Direktivu na:

(a) kreditne institucije navedene u članku 2. stavku 2. Direktive 77/780/EEZ;

(b) institucije iste države članice, koje su, kako je određeno u članku 2. stavku 4. točki (a) Direktive 77/780/EEZ, povezane sa središnjim tijelom u toj državi članici. U tom slučaju, ne dovodeći u pitanje primjenu ove Direktive na središnje tijelo, cjelinu koju čini središnje tijelo i njegove povezane institucije moraju se primjenjivati odredbe o konsolidiranim financijskim izvještajima, uključujući godišnji financijski izvještaj, koji se izrađuje, revidira i izdaje u skladu s ovom Direktivom;

(c) sljedeće kreditne institucije:

— u Grčkoj: ETEBA (Narodna investicijska banka za industrijski razvoj) i Τράπεζα Επενδύσεων (Investicijska banka),

— u Irskoj: Industrial and Provident Societies,

— u Ujedinjenoj Kraljevini: Friendly Societies and Industrial and Provident Societies.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 2. stavak 3. Direktive 78/660/EEZ i do naknadnog usklađenja, države članice mogu:

(a) u slučaju kreditnih institucija navedenih u članku 2. stavku 1. točki (a) ove Direktive, koje nisu društva nijedne od vrsta navedenih u članku 1. stavku 1. Direktive 78/660/EEZ, utvrditi pravila koja odstupaju od ove Direktive, kad su takva pravila neophodna zbog pravnog oblika takve institucije;

(b) u slučaju specijaliziranih kreditnih institucija, utvrditi pravila koja odstupaju od ove Direktive, kad su takva pravila neophodna zbog posebne prirode poslovanja takvih institucija.

Takva pravila odstupanja mogu predvidjeti samo prilagodbe u pogledu obrasca, nomenklature, nazivlja i sadržaja stavaka u bilanci i računu dobiti i gubitka; ona ne smiju na institucije na koje se primjenjuju imati učinak da im dopuštaju pružanje manje informacija u njihovim godišnjim financijskim izvještajima od ostalih institucija koje podliježu ovoj Direktivi.

Države članice obavješćuju Komisiju o takvim kreditnim institucijama, po mogućnosti po kategorijama, u roku od šest mjeseci od kraja razdoblja određenog u članku 47. stavku 2. One obavješćuju Komisiju o utvrđenim odstupanjima s tim ciljem.

Navedena odstupanja revidiraju se u roku od 10 godina od priopćenja ove Direktive. Komisija podnosi, ako je potrebno,

odgovarajuće prijedloge. Ona također podnosi privremeno izvješće u roku od 5 godina od priopćenja ove Direktive.

ODJELJAK 2.

OPĆE ODREDBE U VEZI S BILANCOM I RAČUNOM DOBITI I GUBITKA

Članak 3.

U slučaju kreditnih institucija, mogućnost kombiniranja stavaka u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkama (a) i (b) Direktive 78/660/EEZ ograničena je na podstavke kojima u bilanci i računu dobiti i gubitka prethode mala slova i dopuštena je samo na temelju propisa koje u tu svrhu donesu države članice.

ODJELJAK 3.

OBRAZAC BILANCE

Članak 4.

Države članice propisuju sljedeći obrazac bilance:

Imovina

1. Gotovina u blagajni, sredstva kod središnjih i poštanskih banaka
2. Trezorski zapisi i drugi blagajnički zapisi prihvatljivi za refinanciranje kod središnjih banaka:
 - (a) trezorski zapisi i slični vrijednosni papiri
 - (b) drugi blagajnički zapisi prihvatljivi za refinanciranje kod središnjih banaka (osim ako nacionalno pravo propisuje da se takvi blagajnički zapisi moraju prikazati pod stavkama 3. i 4. u Imovini)
3. Zajmovi i predujmovi kreditnim institucijama:
 - (a) na zahtjev
 - (b) drugi zajmovi i predujmovi
4. Zajmovi i predujmovi klijentima
5. Dužnički vrijednosni papiri, uključujući vrijednosne papire s fiksnim prinosom:
 - (a) koje su izdala javna tijela
 - (b) koje su izdali drugi zajmoprimci, iskazujući posebno:
 - vlastite dužničke vrijednosne papire (osim ako nacionalno pravo zahtijeva njihov odbitak od obveza).
6. Dionice i drugi vrijednosni papiri s promjenjivim prinosom

7. Sudjelujući udjeli, iskazujući posebno:

- sudjelujuće udjele u kreditnim institucijama (osim ako nacionalno pravo zahtijeva njihovo objavljivanje u bilješkama uz financijske izvještaje)

8. Udjeli u povezanim društvima, iskazujući posebno:

- udjeli u kreditnim institucijama (osim ako nacionalno pravo zahtijeva njihovo objavljivanje u bilješkama uz financijske izvještaje)

9. Nematerijalna imovina kako je opisana pod naslovima B. i C.I u Imovini u članku 9. Direktive 78/660/EEZ, iskazujući posebno:

- troškove osnivanja, kako su utvrđeni nacionalnim pravom i u mjeri u kojoj nacionalno pravo dopušta njihovo iskazivanje kao imovine (osim ako nacionalno pravo ne zahtijeva njihovo objavljivanje u bilješkama uz račune)
- *goodwill*, u mjeri u kojoj je stečen uz naknadu (osim ako nacionalno pravo zahtijeva njegovo objavljivanje u bilješkama uz financijske izvještaje)

10. Materijalna imovina kako je opisana pod naslovom C.II u Imovini u članku 9. Direktive 78/660/EEZ, iskazujući posebno:

- zemljišta i zgrade u uporabi kreditnih institucija za vlastito poslovanje (osim ako nacionalno pravo zahtijeva njihovo objavljivanje u bilješkama uz financijske izvještaje)

11. Upisani, a neuplaćeni kapital, iskazujući posebno:

- upisani temeljni kapital (osim ako nacionalno pravo propisuje uključivanje temeljnog kapitala u obveze, u kojem slučaju upisani temeljni, ali još neuplaćeni kapital mora biti uključen u imovinu pod ovom stavkom u Imovini ili pod stavkom 14. Imovine)

12. Vlastite dionice (s naznakom njihove nominalne vrijednosti ili, u slučaju nepostojanja nominalne vrijednosti, njihove knjigovodstvene nominalne vrijednosti ukoliko nacionalno pravo dopušta da se one prikažu u bilanci)

13. Ostala imovina

14. Upisani kapital, upisan, ali neuplaćen (osim ako nacionalno pravo zahtijeva prikazivanje temeljnog kapitala u Imovini pod stavkom 11.)

15. Uplaćeni predujmovi i prihod budućih razdoblja

16. Gubitak financijske godine (osim ako nacionalno pravo predviđa njegovo uključivanje u obveza pod stavkom 14.)

Ukupna imovina

Obveze

1. Obveze prema kreditnim institucijama:
 - (a) na zahtjev
 - (b) s ugovorenim datumima dospijeca ili otkaznim rokom
 2. Obveze prema klijentima:
 - (a) štedni depoziti, iskazujući posebno:
 - štedne depozite na zahtjev i one s ugovorenim datumima dospijeca ili otkaznim rokom ako nacionalno pravo predviđa takvu raščlambu (osim ako nacionalno pravo predviđa da takva informacija bude iskazana u bilješkama uz financijske izvještaje)
 - (b) ostala dugovanja
 - (ba) na zahtjev
 - (bb) s ugovorenim datumima dospijeca ili otkaznim rokom
 3. Dugovanja evidentirana certifikatima:
 - (a) dužnički vrijednosni papiri u emisiji
 - (b) ostalo
 4. Ostale obveze
 5. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja
 6. Rezervacije za obveze i troškove:
 - (a) rezervacije za mirovine i slične obveze
 - (b) rezervacije za poreze
 - (c) ostale rezervacije
 7. Dobit financijske godine (osim ako nacionalno pravo predviđa njezino uključivanje u obveze pod stavkom 14.)
 8. Podređene obveze
 9. Upisani kapital (osim ako nacionalno pravo predviđa prikazivanje temeljnog kapitala pod ovom stavkom. U tom slučaju, iznosi upisanog kapitala i uplaćenog kapitala moraju biti iskazani posebno)
 10. Premije na izdane dionice
 11. Pričuve
 12. Revalorizacijske rezerve
 13. Prenesena dobit ili gubitak
 14. Dobit ili gubitak financijske godine (osim ako nacionalno pravo zahtijeva prikazivanje te stavke u stavci 16. Imovine ili u stavci 7. Obveza).
- Ukupne obveze

Izvanbilančne stavke

1. Potencijalne obveze, iskazujući posebno:
 - akcepti i indosmani
 - garancije i imovina založena kao kolateralno jamstvo
2. Preuzete obveze, iskazujući posebno:
 - obveze proizašle iz transakcija prodaje i povratne kupnje

Članak 5.

Sljedeće se mora iskazati posebno kao podstavke predmetnih stavaka:

- potraživanja od povezanih društava, bez obzira na to jesu li ili nisu evidentirane certifikatima i uključena u Imovinu pod stavkama 2. i 5.,
- potraživanja od društava s kojima je kreditna institucija povezana na temelju udjela u kapitalu, bez obzira na to jesu li ili nisu evidentirane certifikatima i uključena u Imovini pod stavkama 2. do 5.,
- obveze prema povezanim društvima, bez obzira na to jesu li ili nisu evidentirane certifikatima i uključene u Obveze pod stavkama 1., 2., 3. i 8.,
- obveze prema društvima s kojima je kreditna institucija povezana na temelju udjela u kapitalu, bez obzira na to jesu li ili nisu evidentirane certifikatima i uključene u Obveze pod stavkama 1., 2., 3. i 8.

Članak 6.

1. Podređena imovina prikazuje se odvojeno kao podstavka u stavkama plana i podstavkama oblikovanim u skladu s člankom 5.

2. Imovina, evidentirana ili neevidentirana certifikatima, podređena je ako se, u slučaju likvidacije ili stečaja, namiruje samo nakon što su potraživanja ostalih vjerovnika namirena.

Članak 7.

Države članice mogu dopustiti objavljivanje informacija navedenih u člancima 5. i 6. u bilješkama uz financijske izvještaje, propisno raščlanjene na pojedine relevantne stavke.

Članak 8.

1. Imovina se prikazuje u relevantnim dijelovima bilance, čak i kad ju je kreditna institucija koja sastavlja bilancu založila kao

jamstvo za svoje vlastite obveze ili za obveze trećih strana ili ih je drukčije prenijela kao jamstvo trećim stranama.

2. Kreditna institucija u svoju bilancu ne uključuje založenu imovinu ili imovinu koja joj je na drugi način ustupljena kao jamstvo, ukoliko nije riječ o novcu u blagajnama te kreditne institucije.

Članak 9.

1. Kad je kredit odobrio sindikat koji se sastoji od više kreditnih institucija, svaka kreditna institucija koja sudjeluje u sindikatu iznosi samo onaj dio od ukupnog iznosa kredita koji je ona sama financirala.

2. Ako u slučaju sindiciranog kredita kao što je opisan u stavku 1. iznos sredstava zajamčenih od kreditne institucije prijeđe iznos koji je ona stavila na raspolaganje, svaki dodatni garantirani dio prikazuje se kao potencijalna obveza (izvanbilančna stavka 1., druga alineja).

Članak 10.

1. Sredstva kojima kreditna institucija upravlja u svoje ime, ali za račun trećih strana, moraju se prikazati u bilanci ako kreditna institucija stekne zakonsko pravo na dotičnu imovinu. Ukupan iznos takve imovine i obveza prikazuje se pojedinačno ili u bilješkama uz financijske izvještaje, raščlanjeno na pojedine stavke u imovini i obvezama. Međutim, država članica može dopustiti prikazivanje takvih sredstava izvanbilančno, uz uvjet da postoje posebna pravila prema kojima se takva sredstva mogu isključiti iz imovine raspoložive za raspodjelu u slučaju likvidacije kreditne institucije (ili sličnog postupka).

2. Imovina stečena u ime i za račun trećih strana ne smije se prikazivati u bilanci.

Članak 11.

Samo ona sredstva koja se u bilo koje vrijeme mogu povući bez obavijesti ili za koje je ugovoreno dospijeće ili otkazni rok od 24 sata ili jednog radnog dana smatrat će se kao isplativom na zahtjev.

Članak 12.

1. Transakcije prodaje i povratne kupnje znače transakcije koje uključuju prijenos imovine, kao npr. mjenica, dužničkih ili prenosivih vrijednosnih papira, od strane kreditne institucije ili klijenta („prenositelj”) na drugu kreditnu instituciju ili klijenta („stjecatelj”), pod uvjetom da je ugovoreno da će se ista imovina naknadno vratiti prenositelju uz određenu cijenu.

2. Ako stjecatelj poduzme povrat imovine na određeni datum ili na datum koji određuje prenositelj, takva transakcija smatra se istinitom transakcijom prodaje i povratne kupnje.

3. Ako, međutim, stjecatelj ima pravo samo vratiti imovinu uz kupovnu cijenu ili za unaprijed ugovoreni različit iznos na određeni datum ili datum koji će se odrediti, takva transakcija smatrat će se prodajom s opcijom povratne kupnje.

4. U slučaju transakcije prodaje i povratne kupnje navedene u stavku 2., prenesena imovina i dalje se prikazuje u bilanci prenositelja; cijena kupovine koju prenositelj primi prikazuje se kao iznos dugovan stjecatelju. Osim toga, vrijednost prenesene imovine objavljuje se u bilješkama uz financijske izvještaje prenositelja. Stjecatelj nema pravo prikazati prenesenu imovinu u bilanci; kupovna cijena koju plaća stjecatelj iskazuje se kao iznos koji duguje prenositelj.

5. Međutim, u slučaju transakcija prodaje i povratne kupnje navedenih u stavku 3, prenositelj nema pravo prikazati prenesenu imovinu u bilanci; te se stavke iskazuju kao imovina u bilanci stjecatelja. Prenositelj će u izvanbilančnoj stavci 2. unijeti iznos jednak ugovorenoj cijeni u slučaju povratne kupnje.

6. Termenske transakcije, opcije, transakcije koje uključuju emisiju dužničkih vrijednosnih papira s obvezom povratne kupnje cijele ili dijela emisije prije dospijeća svih sličnih transakcija ne smatraju se transakcijama prodaje i povratne kupnje u smislu ovog članka.

ODJELJAK 4.

POSEBNE ODREDBE ZA ODREĐENE STAVKE BILANCE

Članak 13.

Imovina: stavka 1. – Gotovina u blagajni, sredstva kod središnjih i poštanskih banaka

1. Gotovina u blagajni obuhvaća zakonska sredstva plaćanja, uključujući strane novčanice i kovanice.

2. Ova stavka može uključivati samo sredstva kod središnjih i poštanskih banaka države ili država u kojima kreditna institucija ima poslovni nastan. Takva sredstva moraju biti na raspolaganju u svako doba. Ostala potraživanja od takvih tijela

moraju se prikazati kao zajmovi i predujmovi kreditnim institucijama (stavka 3. Imovine) ili zajmovi i predujmovi klijentima (stavka 4. Imovine).

Članak 14.

Imovina: stavka 2. – Trezorski zapisi i drugi blagajnički zapisi prihvatljivi za refinanciranje kod središnjih banaka

1. Ova stavka obuhvaća, pod (a), trezorske zapise i slične vrijednosne papire, tj. trezorske zapise, trezorske certifikate i slične dužničke instrumente izdane od javnih tijela, koji su prihvatljivi za refinanciranje kod središnjih banaka države ili država u kojima kreditna institucija ima poslovni nastan. Oni dužnički instrumenti koje su izdala javna tijela, a koji ne ispunjavaju gornji uvjet, bit će iskazani u podstavci 5. (a) Imovine.

2. Ova stavka obuhvaća, pod (b), ostale blagajničke zapise prihvatljive za refinanciranje kod središnjih banaka, tj. sve blagajničke zapise u portfelju koji su kupljeni od kreditnih institucija ili od klijenata ukoliko su prema nacionalnom pravu prihvatljivi za refinanciranje kod središnjih banaka države ili država u kojima kreditna institucija ima poslovni nastan.

Članak 15.

Imovina: stavka 3. – Zajmovi i predujmovi kreditnim institucijama

1. Zajmovi i predujmovi kreditnim institucijama obuhvaćaju sve zajmove i predujmove proizašle iz bankovnih transakcija domaćim ili stranim kreditnim institucijama od strane kreditne institucije koja sastavlja bilancu, bez obzira na njihove stvarne oznake.

Jedina iznimka su zajmovi i predujmovi koje čine dužnički vrijednosni papiri ili neki drugi vrijednosni papiri, koji se moraju prikazati u Imovini pod stavkom 5.

2. Za potrebe ovog članka kreditne institucije uključuju sva društva na popisu koji je objavljen u *Službenom listu Europskih zajednica* u skladu s člankom 3. stavkom 7. Direktive 77/780/EEZ, kao i središnje banke i službene domaće i međunarodne bankarske organizacije, te sva privatna i javna društva, koja nemaju pravni nastan u Zajednici, ali koja zadovoljavaju definiciju iz članka 1. Direktive 77/780/EEZ.

Zajmovi i predujmovi društvima koji ne zadovoljavaju gore navedene uvjete prikazuju se u stavci 4. Imovine.

Članak 16.

Imovina: stavka 4. – Zajmovi i predujmovi klijentima

Zajmovi i predujmovi klijentima obuhvaćaju sve vrste imovine u obliku potraživanja od domaćih i stranih klijenata osim kreditnih institucija, bez obzira na njihove stvarne oznake.

Jedina iznimka su zajmovi i predujmovi koje čine dužnički vrijednosni papiri ili neki drugi vrijednosni papiri, koji se moraju prikazati u Imovini pod stavkom 5.

Članak 17.

Imovina: stavka 5. – Dužnički vrijednosni papiri uključujući vrijednosne papire s fiksnim prinosom

1. Ova stavka obuhvaća prenosive dužničke vrijednosne papire, uključujući one s fiksnim prinosom, koje su izdale kreditne institucije, druga društva ili javna tijela; takvi vrijednosni papiri, koje su izdali potonji, uključuju se samo ako se ne moraju prikazati pod stavkom 2. Imovine.

2. Vrijednosni papiri, koji nose kamatne stope promjenjive u skladu sa specifičnim čimbenicima, npr. kamatnom stopom na međubankarskom tržištu ili eurotržištu, također se smatraju dužničkim vrijednosnim papirima, uključujući vrijednosne papire s fiksnim prinosom.

3. Samo se povratna kupnja i prenosivi vlastiti dužnički vrijednosni papiri mogu uključiti u podstavku 5. (b).

Članak 18.

Obveze: stavka 1. – Obveze prema kreditnim institucijama

1. Obveze prema kreditnim institucijama uključuju sve iznose nastale iz bankovnih transakcija koje kreditna institucija koja sastavlja bilancu duguje drugim domaćim ili stranim kreditnim institucijama, bez obzira na njihove stvarne oznake.

Jedina iznimka su obveze koje čine dužnički vrijednosni papiri ili bilo koji drugi vrijednosni papiri, koji se mora prikazati pod stavkom 3. Obveza.

2. Za potrebe ovog članka kreditne institucije uključuju sva društva na popisu koji je objavljen u *Službenom listu Europskih zajednica* u skladu s člankom 3. stavkom 7. Direktive

77/780/EEZ, kao i središnje banke i službene domaće i međunarodne bankarske organizacije, te sva privatna i javna društva, koja nisu osnovana u Zajednici, ali koja zadovoljavaju definiciju iz članka 1. Direktive 77/780/EEZ.

Članak 19.

Obveze: stavka 2. – Obveze prema klijentima

1. Obveze prema klijentima uključuju sve iznose dužne vjerovnicima koji nisu kreditne institucije u smislu članka 18., bez obzira na njihove stvarne oznake.

Jedina iznimka su obveze koje čine dužnički vrijednosni papiri ili bilo kojeg drugog vrijednosnog papira, koji se mora prikazati pod stavkom 3. Obveza.

2. Samo depoziti koji zadovoljavaju uvjete utvrđene nacionalnim pravom tretiraju se kao štedni depoziti.

3. Štedne obveznice prikazuju se pod odgovarajućom podstavkom samo ako nisu ih ne čine prenosivi certifikati.

Članak 20.

Obveze: stavka 3. – Dugovanja evidentirana certifikatima

1. Ova stavka uključuje i dužničke vrijednosne papire i dugovanja za koja su izdani prenosivi certifikati, posebno potvrde o depozitu, „bons de caisse” i obveze nastale iz vlastitih akceptata i zadužnica.

2. Samo akcepti koje je kreditna institucija izdala u svrhu vlastitog financiranja i po kojima je dužnik prvog reda („trasat”) tretirat će se kao vlastiti akcepti.

Članak 21.

Obveze: stavka 8. – Podređene obveze

Kad je ugovorom utvrđeno da se obveze, bez obzira na to jesu li ili nisu evidentirane certifikatima, u slučaju likvidacije ili stečaja moraju platiti samo nakon što se podmire potraživanja svih drugih vjerovnika, takve obveze se prikazuju pod ovom stavkom.

Članak 22.

Obveze: stavka 9. – Upisani kapital

Ova stavka obuhvaća sve iznose, bez obzira na njihove stvarne oznake, koji se, u skladu s pravnom strukturom dotične insti-

tucije, prema nacionalnom pravu smatraju kao dionički kapital koji su upisali dioničari ili drugi vlasnici.

Članak 23.

Obveze: stavka 11. – Pričuve

Ova stavka obuhvaća sve vrste pričuva navedenih u članku 9. Direktive 78/660/EEZ pod stavkom A. IV Obveze, kako je u njoj utvrđeno. Države članice također mogu, ako je to potrebno, propisati ostale vrste pričuva za kreditne institucije čija pravna struktura nije obuhvaćena Direktivom 78/660/EEZ.

Vrste pričuva navedene u prvom stavku prikazuju se odvojeno, kao podstavke stavke 11. obveza, u bilanci dotične kreditne institucije, s iznimkom što se revalorizacijske rezerve prikazuju pod stavkom 12.

Članak 24.

Izvanbilančne stavke: stavka 1. – Potencijalne obveze

Ova stavka uključuje sve transakcije kojima je jedna institucija garantirala obveze treće strane.

Bilješke uz financijske izvještaje navode prirodu i iznos bilo koje vrste potencijalne obveze koja je značajna u pogledu poslovanja institucije.

Obveze nastale iz indosmana rediskontiranih mjenica bit će uključene u ovu stavku samo ako nacionalno pravo ne zahtijeva drukčije. Isto se primjenjuje na akcepte osim vlastitih akceptata.

Jamstva i imovina založena kao kolateralno jamstvo uključuju sve preuzete obveze po garancijama i imovinu založenu kao kolateralno jamstvo u ime trećih strana, posebno u odnosu na garancije i neopozive akreditive.

Članak 25.

Izvanbilančne stavke: stavka 2. – Preuzete obveze

Ova stavka uključuje svaku neopozivu preuzetu obvezu koja bi mogla biti rizična.

U bilješkama uz financijska izvješća navodi se priroda i iznos svake vrste preuzete obveze koja je značajna za poslovanje institucije.

Obveze nastale iz transakcija prodaje i povratne kupnje uključuju obveze koje je preuzela kreditna institucija u kontekstu transakcija prodaje i povratne kupnje (na temelju čvrstih ugovora o prodaji s opcijom za povratne kupnje) u smislu članka 12. stavka 3.

ODJELJAK 5.

OBRAZAC RAČUNA DOBITI I GUBITKA

Članak 26.

Za prikaz računa dobiti i gubitka države članice propisuju jedan ili oba obrasca predviđena u člancima 27. i 28. Ukoliko država članica propisuje oba obrasca, može društvima odobriti biranje između njih.

Članak 27.

Okomiti obrazac

1. Prihodi po osnovi kamata i slični prihodi, s odvojenim iskazivanjem prihoda od vrijednosnih papira s fiksnim prinosom
2. Rashodi po osnovi kamata i slični rashodi
3. Prihodi od vrijednosnih papira:
 - (a) Prihodi od dionica i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom
 - (b) Prihodi od sudjelujućih udjela
 - (c) Prihodi od dionica u povezanim društvima
4. Prihodi od provizija
5. Rashodi za provizije
6. Neto dobit ili neto gubitak od financijskih aktivnosti
7. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja
8. Opći administrativni rashodi:
 - (a) Troškovi osoblja, iskazujući posebno:
 - plaće
 - troškove socijalne sigurnosti s odvojenim iskazivanjem onih koji se odnose na mirovine
 - (b) Ostali administrativni troškovi
9. Ispravci vrijednosti stavki 9. i 10. Imovine
10. Ostali rashodi redovnog poslovanja

11. Ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne obveze i preuzete obveze
12. Ponovni ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne obveze i preuzete obveze
13. Ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, sudjelujući udjeli i dionice u povezanim društvima
14. Ponovni ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, sudjelujući udjeli i dionice u povezanim društvima
15. Porez na dobit ili gubitak od redovnog poslovanja
16. Dobit ili gubitak od redovnog poslovanja nakon oporezivanja
17. Izvanredni prihodi
18. Izvanredni rashodi
19. Izvanredna dobit ili gubitak
20. Porez na izvanrednu dobit ili gubitak
21. Izvanredna dobit ili gubitak nakon oporezivanja
22. Ostali porezi neiskazani u okviru gore navedenih stavaka
23. Dobit ili gubitak financijske godine

Članak 28.

Vodoravni obrazac

A. Rashodi

1. Troškovi kamata i slični troškovi
2. Troškovi provizija
3. Neto gubitak od financijskih aktivnosti
4. Opći administrativni troškovi:
 - (a) Troškovi osoblja, iskazujući posebno:
 - plaće
 - troškove socijalne sigurnosti, s odvojenim iskazivanjem onih koji se odnose na mirovine
 - (b) Ostali administrativni troškovi
5. Ispravci vrijednosti stavaka 9. i 10. Imovine
6. Ostali rashodi redovnog poslovanja

7. Ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne obveze i preuzete obveze
8. Ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, udjeli u kapitalu i dionice u povezanim društvima
9. Porez na dobit ili gubitak od redovnog poslovanja
10. Dobitak ili gubitak od redovnog poslovanja nakon oporezivanja
11. Izvanredni rashodi
12. Porez na izvanrednu dobit ili gubitak
13. Izvanredni gubitak nakon oporezivanja
14. Ostali porezi neiskazani u okviru gore navedenih stavaka
15. Dobit financijske godine

B. Prihodi

1. Prihodi po osnovi kamata i slični prihodi, uz odvojeno iskazivanje vrijednosnih papira s fiksnim prinosom
2. Prihodi od vrijednosnih papira:
 - (a) Prihodi od dionica i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom
 - (b) Prihodi od sudjelujućih udjela
 - (c) Prihodi od dionica u povezanim društvima
3. Prihodi od provizija
4. Neto dobit od financijskih aktivnosti
5. Ponovni ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne obveze i preuzete obveze
6. Ponovni ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, sudjelujući udjeli i dionice u povezanim društvima
7. Ostali prihodi od redovnog poslovanja
8. Dobitak ili gubitak od redovnog poslovanja nakon oporezivanja
9. Izvanredni prihodi
10. Izvanredna dobit nakon oporezivanja
11. Gubitak financijske godine

ODJELJAK 6.

POSEBNE ODREDBE KOJE SE ODOSE NA ODREĐENE STAVKE U RAČUNU DOBITI I GUBITKA

Članak 29.

Članak 27., stavke 1. i 2. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavke A1. i B1. (vodoravni obrazac)

Prihod po osnovi kamata i slični prihodi te troškovi kamata i slični troškovi

Ove stavke uključuju svu dobit i gubitke iz bankovnog poslovanja, uključujući:

- (1) sve prihode od imovine pod stavkama 1. do 5. Imovine u bilanci, bez obzira kako su obračunate. Ti prihodi također uključuju prihode nastale obračunom s vremenskim razgraničenjem popusta na imovini kupljenoj po niže navedenom iznosu i obveze ugovorene po gore navedenom iznosu, ukupan iznos plativ po dospeljuću;
- (2) sve troškove koji proizlaze iz obveza upisanih pod stavke 1., 2., 3. i 8. obveza, bez obzira kako su obračunate. Ti troškovi uključuju troškove nastale obračunom s vremenskim razgraničenjem premija na imovinu kupljenu po gore navedenom iznosu i obveze ugovorene po niže navedenom iznosu, ukupan iznos plativ po dospeljuću;
- (3) prihode i rashode od nestandardiziranih terminskih ugovora, raspoređene za stvarno razdoblje trajanja ugovora i po prirodi slične kamati;
- (4) pristojbe i provizije po prirodi slične kamati i obračunate za vremensko razdoblje ili s upućivanjem na iznos potraživanja ili obveze.

Članak 30.

Članak 27., stavka 3. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavka B2. (vodoravni obrazac)

Prihodi od dionica i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom, od sudjelujućih udjela i dionica u povezanim društvima

Ovaj stavak uključuje sve dividende i ostale prihode od vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom, od sudjelujućih udjela i dionica u povezanim društvima. Prihodi od dionica u investicijskim društvima također su uključeni pod tom stavkom.

Članak 31.

Članak 27., stavke 4. i 5. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavke A2. i B3. (vodoravni obrazac)

Prihodi od provizija i troškovi provizija

Ne dovodeći u pitanje članak 29., prihodi od provizija uključuju prihode od svih usluga pruženih trećim stranama, a troškovi provizija uključuju troškove usluga koje su pružile treće strane, a posebno:

- provizije za garancije, upravljanje zajmovima u ime ostalih vjerovnika i transakcije vrijednosnih papira u ime trećih strana,
- provizije i ostale prihode i rashode u platnom prometu, naknade za vođenje računa i provizije za poslove skrbništva i upravljanja vrijednosnim papirima,
- provizije za devizne transakcije i prodaju i kupovinu kovanica i plemenitih metala u ime trećih strana,
- troškove provizija za brokerske usluge povezane sa štednjom, ugovorima o osiguranju i zajmovima.

Članak 32.

Članak 27., stavka 6. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavka A3. ili stavka B4. (vodoravni obrazac)

Neto dobit ili neto gubitak od financijskih aktivnosti.

Ova stavka obuhvaća:

1. Neto dobit ili gubitak od transakcija vrijednosnim papirima koji se ne drže kao dugotrajna financijska imovina zajedno s ispravicima i ponovnim ispravicima vrijednosti takvih vrijednosnih papira, uzimajući u obzir, kod primjene članka 36. stavka 2., razliku nastalu primjenom toga članka. Kod onih zemalja članica koje koriste mogućnost predviđenu člankom 37., ti se neto dobiti ili gubici te ispravke i ponovne ispravke vrijednosti uključuju samo u onoj mjeri u kojoj se odnose na vrijednosne papire uključene u komercijalni portfelj;
2. Neto dobit ili gubitak od burzovnog poslovanja, ne dovodeći u pitanje članak 29. točku 3.;
3. Neto dobiti i gubici od ostalih aktivnosti prodaje i kupovine financijskih instrumenata, uključujući plemenite metale.

Članak 33.

Članak 27., stavke 11. i 12. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavke A7. i B5. (vodoravni obrazac)

Ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne i preuzete obveze**Ponovni ispravci vrijednosti zajmova i predujmova te rezervacije za potencijalne i preuzete obveze**

1. Ove stavke uključuju, s jedne strane, troškove za ispravke vrijednosti zajmova i predujmova koji se prikazuju u stavkama 3. i 4. Imovine te rezervacije za potencijalne i preuzete obveze koje se prikazuju u stavkama 1. i 2. izvanbilančno, a, s druge strane, uključuju odobrenja od povrata otpisanih zajmova i predujmova i iznosa ponovno unesenih nakon prijašnjih ispravaka vrijednosti i rezervacija.
2. Za one države članice koje koriste mogućnost predviđenu člankom 37., ova stavka uključuje i neto dobit ili gubitak kod transakcija s vrijednosnim papirima uključenih u stavke 5. i 6. Imovine, koji se ne drže ni kao dugotrajna financijska imovina kako je definirana u članku 35. stavku 2. niti su uključeni u komercijalni portfelj, uzevši u obzir i ispravke i ponovne ispravke vrijednosti tih vrijednosnih papira te uzevši u obzir razliku koja proizlazi iz primjene članka 36. stavka 2. u slučajevima kada je taj članak primijenjen. Nomenklatura spomenute stavke na odgovarajući se način prilagođava.
3. Države članice mogu odobriti međusobno prebijanje troškova i prihoda obuhvaćenih tim stavkama, tako da se prikaže samo neto stavka (prihod ili rashod).
4. Ispravci vrijednosti za zajmove i predujmove kreditnim institucijama, klijentima, društvima s kojima je kreditna institucija povezana sudjelujućim udjelima te povezanim društvima iskazuju se posebno u bilješkama uz financijske izvještaje, ako su značajni. Ovu odredbu nije potrebno primjenjivati ukoliko država članica dopušta prijeboj u skladu sa stavkom 3.

Članak 34.

Članak 27., stavke 13. i 14. (okomiti obrazac)

Članak 28., stavke A8. i B5. (vodoravni obrazac)

Ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, sudjelujući udjeli i dionice u povezanim društvima**Ponovni ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira koji se drže kao dugotrajna financijska imovina, sudjelujući udjeli i dionice u povezanim društvima**

1. Ove stavke uključuju, s jedne strane, troškove ispravka vrijednosti imovine u stavkama 5. do 8. Imovine i, s druge strane, sve iznose ponovo unesene nakon prijašnjih ispravaka vrijednosti, ukoliko se troškovi i prihodi odnose na prenosive vrijednosne papire koji se drže kao dugotrajna financijska imovina kako je definirana u članku 35. stavku 2., udjeli u kapitalu i dionice u povezanim društvima.

2. Države članice mogu dopustiti prebijanje troškova i prihoda obuhvaćenih ovim stavkama, tako da se prikaže samo neto stavka (prihod ili rashod).

3. Ispravci vrijednosti prenosivih vrijednosnih papira, sudjelujućih udjela i dionica u povezanim društvima prikazuju se odvojeno u bilješkama uz financijske izvještaje, u slučaju kad su značajni. Ova se odredba ne mora primijeniti ukoliko država članica dopušta prijebaj u skladu sa stavkom 2.

ODJELJAK 7.

PRAVILA VREDNOVANJA

Članak 35.

1. Stavke 9. i 10. Imovine moraju se uvijek vrednovati kao dugotrajna imovina. Imovina uključena u ostale stavke bilance vrednuje se kao dugotrajna imovina ako je namijenjena stalnom korištenju u uobičajenom tijeku poslovanja društva.

2. Pri upućivanju na dugotrajnu financijsku imovinu u odjeljku 7. Direktive 78/660/EEZ, ovaj pojam, kada se radi o kreditnim institucijama, znači sudjelujuće udjele, dionice u povezanim društvima i vrijednosne papire namijenjene stalnom korištenju u uobičajenom tijeku poslovanja društva.

3. (a) Dužnički vrijednosni papiri, uključujući vrijednosne papire s fiksnim prinosom koji se drže kao dugotrajna financijska imovina prikazuju se u bilanci po kupovnoj cijeni. Države članice mogu, međutim, zahtijevati ili odobriti da takvi dužnički vrijednosni papiri u bilanci budu iskazani u iznosu plativom po dospelju.

(b) Ukoliko kupovna cijena tih dužničkih vrijednosnih papira prelazi iznos plativ po dospelju, razlika mora ući u rashode u računu dobiti i gubitka. Država članica može, međutim, zahtijevati ili dozvoliti da se razlika otpiše u obrocima, tako da bude potpuno otpisana do dana plaćanja dužničke vrijednosnice. Razlika mora biti iskazana zasebno u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.

(c) Ukoliko je kupovna cijena tih dužničkih vrijednosnih papira manja od iznosa plativog po dospelju, država članica može zahtijevati ili dopustiti da razlika uđe u prihode u obrocima u razdoblju preostalom do otplate. Razlika mora biti iskazana zasebno u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 36.

1. U slučaju kada su prenosivi vrijednosni papiri koji se ne drže kao dugotrajna financijska imovina iskazani u bilanci po kupovnoj cijeni, kreditne institucije u bilješkama uz financijske izvještaje objavljuju razliku između kupovne cijene i više tržišne vrijednosti na datum bilance.

2. Države članice mogu, međutim, zahtijevati ili dopustiti da se takvi prenosivi vrijednosni papiri prikažu s višom tržišnom vrijednošću na datum bilance. Razlika između kupovne cijene i više tržišne vrijednosti objavljuje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 37.

1. Članak 39. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na vrednovanje zajmova i predujmova kreditnih institucija, dužničkih vrijednosnica, dionica i ostalih vrijednosnih papira s promjenjivim prinosom koji se ne drže kao dugotrajna financijska imovina.

2. Do naknadnog usklađenja, države članice mogu, međutim, dopustiti:

(a) da se zajmovi i predujmovi kreditnim institucijama i klijentima (stavke 3. i 4. Imovine) i dužnički vrijednosni papiri, dionice i ostali vrijednosni papiri s promjenjivim prinosom, koji su uključeni u stavkama 5. i 6. Imovine i ne drže se ni kao dugotrajna financijska imovina definirana člankom 35. stavkom 2. niti su uključeni u komercijalni portfelj, prikazuju s vrijednošću nižom od one koja bi proizašla primjenom članka 39. stavka 1. Direktive 78/660/EEZ, u slučaju kada to nalaže opreznost koja proizlazi iz određenih rizika vezanih uz bankarstvo. U svakom slučaju, razlika između te dvije vrijednosti ne smije iznositi više od 4 % ukupnog iznosa spomenutih stavaka Imovine nakon primjene gore navedenog članka 39.;

(b) da se niža vrijednost koja proizlazi iz primjene točke (a) zadrži dok je kreditne institucije ne odluče uskladiti;

(c) da se ni članak 36. stavak 1. niti članak 40. stavak 2. Direktive 78/660/EEZ ne primjenjuju ukoliko država članica koristi mogućnost navedenu u podstavku (a).

Članak 38.

1. Do naknadnog usklađenja, države članice koje koriste mogućnost navedenu u članku 37. moraju, a države koje ne koriste tu mogućnost mogu, dopustiti uvođenje stavke 6A. Obveza pod nazivom „Fond za opće bankovne rizike”. U tu će stavku biti uključeni oni iznosi koje kreditna institucija odluči odvojiti za pokrivanje rizika, tamo gdje to nalažu određeni rizici vezani uz bankarstvo.

2. Neto saldo povećanja i smanjenja „Fonda za opće bankovne rizike” mora se prikazati odvojeno u računu dobiti i gubitka.

Članak 39.

1. Imovina i obveze izražene u stranoj valuti konvertiraju se po promptnom tečaju važećem na datum bilance. Države članice mogu, međutim, zahtijevati ili dopustiti da se imovina koja se drži kao dugotrajna financijska imovina te materijalna i nematerijalna imovina, koja nije pokrivena ili nije posebno pokrivena na promptnim i terminskim tržištima, konvertira po stopama važećima na datum njihove kupovine.

2. Nezavršene terminske i promptne transakcije konvertiraju se po promptnom deviznom tečaju važećem na datum bilance.

Države članice mogu, međutim, zahtijevati da se terminske transakcije konvertiraju po terminskom tečaju važećem na datum bilance.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 29. stavak 3., razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine, obveza i terminskih transakcija i iznosa nastalih konverzijom u skladu sa stavcima 1. i 2. prikazuju se u računu dobiti i gubitka. Države članice mogu, međutim, zahtijevati ili dopustiti uključivanje razlika nastalih konverzijom u skladu sa stavcima 1. i 2., potpuno ili djelomično, u pričuve koje nisu raspoložive za distribuciju, ukoliko one proizlaze od imovine koja se drži kao dugotrajna financijska imovina, od materijalne i nematerijalne imovine te od bilo kakvih transakcija poduzetih za pokriće takve imovine.

4. Države članice mogu propisati da se pozitivne razlike u konverziji, nastale iz terminskih transakcija, imovine ili obveza koje nisu pokrivena ili nisu posebno pokrivena drugim terminskim transakcijama ili imovinom ili obvezama, ne budu prikazane u računu dobiti i gubitka.

5. Ukoliko se primjenjuje metoda određena člankom 59. Direktive 78/660/EEZ, države članice mogu omogućiti da se bilo kakva razlika u konverziji prenese, potpuno ili djelomično, izravno u pričuve. Pozitivne i negativne razlike u konverziji prenesene u pričuve iskazuju se odvojeno u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.

6. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se razlike u konverziji koje nastaju u konsolidaciji zbog ponovne konverzije kapitala i pričuva povezanih društava ili dijela kapitala i pričuva udjela na početku obračunskog razdoblja uključe, potpuno ili djelomično, u konsolidirane pričuve, zajedno s razlikama u konverziji koje nastaju zbog konverzije bilo koje od transakcija poduzetih za osiguranje tog kapitala i tih pričuva.

7. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se prihodi i rashodi od povezanih društava i udjela u kapitalu konvertiraju u konsolidaciji prema prosječnom deviznom tečaju važećem tijekom obračunskog razdoblja.

ODJELJAK 8.

SADRŽAJ BILJEŽAKA UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE

Članak 40.

1. Primjenjuje se članak 43. stavak 1. Direktive 78/660/EEZ, na koji se primjenjuju odredbe članka 37. ove Direktive i sljedeće odredbe.

2. Osim informacija koje se zahtijevaju člankom 43. stavkom 1. točkom 5. Direktive 78/660/EEZ, kreditne institucije objavljuju sljedeće informacije vezane uz stavku 8. Obveza (Podređene obveze):

(a) u vezi sa svakim zaduženjem koje prelazi 10 % ukupnog iznosa podređenih obveza:

i. iznos zaduženja, valutu u kojoj je izražen, kamatnu stopu i datum dospijeca ili činjenicu da je to emisija bez dospijeca;

ii. postojanje okolnosti u kojima bi se zahtijevala prijevremena otplata;

iii. uvjete podređenosti te postojanje bilo kakvih odredaba za pretvaranje podređene obveze u kapital ili neki drugi oblik obveze i uvjete takvih odredaba;

(b) cjelokupnu naznaku pravila koja uređuju ostala zaduženja.

3. (a) Umjesto informacija koje se zahtijevaju člankom 43. stavkom 1. točkom 6. Direktive 78/660/EEZ, kreditne institucije u bilješkama uz financijske izvještaje, odvojeno za svaku od stavki 3.(b) i 4. Imovine i stavki 1.(b)

2.(a), 2.(b) i (bb) te 3.(b) Obveza navode iznose takvih zajmova i predujmova i obveza na temelju njihovog preostalog dospijeća na sljedeći način:

— ne dulje od tri mjeseca,

— dulje od tri mjeseca do godinu dana,

— dulje od godine dana do pet godina,

— dulje od pet godina.

Za stavku 4. Imovine, zajmovi i predujmovi, na opoziv i s kratkim otkaznim rokom, moraju također biti prikazani.

Ukoliko zajmovi i predujmovi uključuju plaćanje u obrocima, preostalo dospijeće bit će razdoblje između datuma bilance i datuma na koji svaki od obroka dospijeva.

Međutim, pet godina po isteku datuma navedenog u članku 47. stavku 2., države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se iskazivanje po dospijeću imovine i obveza na koje se odnosi spomenuti članak temelji na prvotno ugovorenom dospijeću ili otkaznom roku. U tom slučaju, ako je kreditna institucija stekla postojeći zajam koji nije evidentiran certifikatom, države članice zahtijevaju da se klasifikacija tog zajma temelji na preostalom dospijeću s datumom na koji je on preuzet. Za potrebe ovog podstavka, prvotni ugovoreni datum dospijeća zajmova je razdoblje između datuma prvog povlačenja i datuma otplate; otkazni rok je razdoblje između datuma obavijesti i datuma kada se zajmovi moraju otplatiti; ukoliko su zajmovi ili predujmovi i obveze otplate u obrocima, ugovoreno dospijeće je razdoblje između datuma nastanka tih zajmova i predujmova ili obveza i datuma dospijeća posljednjeg obroka otplate. Kreditne institucije za stavke bilance na koje se odnosi ova točka naznačuju koliki dio spomenute imovine i obveza dospijeva na plaćanje u godini dana nakon datuma bilance.

(b) Kreditne institucije za stavku 5. Imovine (dužnički vrijednosni papiri, uključujući vrijednosne papire s fiksnim prinomom) i stavku 3.(a) Obveza (dužnički vrijednosni papiri u emisiji) naznačuju koliki će dio spomenute imovine i obveza dospjeti na plaćanje u razdoblju od godine dana nakon datuma bilance.

(c) Države članice mogu zahtijevati da se informacije na koju upućuju točke (a) i (b) navedu u bilanci.

(d) Kreditne institucije navode pojedinosti o imovini koju su založile kao jamstvo za svoje vlastite obveze ili obveze trećih strana (uključujući potencijalne obveze); pojedinosti trebaju biti dovoljno detaljne da naznače ukupan iznos imovine založene kao jamstvo za svaku stavku Obveza i svaku izvanbilančnu stavku.

4. Ako kreditne institucije moraju informacije navedene u članku 43. stavku 1. točki 7. Direktive 78/660/EEZ prikazati izvanbilančno, iste informacije nije potrebno ponavljati u bilješkama uz financijske izvještaje.

5. Umjesto informacija koje zahtijeva članak 43. stavak 1. točka 8. Direktive 78/660/EEZ kreditna institucija u bilješkama uz financijske izvještaje naznačuje dio prihoda koji se odnosi na stavke 1., 3., 4., 6. i 7. u članku 27. ili na stavke B1., B2., B3., B4. i B7. u članku 28. po geografskim tržištima, ukoliko se, uzevši u obzir ustroj kreditnih institucija, ta tržišta bitno razlikuju jedno od drugog. Primjenjuje se članak 45. stavak 1. točka (b) Direktive 78/660/EEZ.

6. Upućivanje u članku 43. stavku 1. točki 9. Direktive 78/660/EEZ na članak 23. točku 6. te Direktive smatra se upućivanjem na članak 27. stavak 8. ili članak 28. stavku A4. ove Direktive.

7. Odstupajući od članka 43. stavka 1. točke 13. Direktive 78/660/EEZ, kreditne institucije moraju objaviti samo iznose predujmova i kredita odobrenih članovima njihovih upravnih, rukovodećih i nadzornih tijela te obveze koje su u njihovo ime preuzele putem jamstva bilo koje vrste. Te se informacije moraju prikazati u obliku ukupnog iznosa za svaku kategoriju.

Članak 41.

1. Informacije propisane člankom 15. stavkom 3. Direktive 78/660/EEZ moraju se navesti u vezi s imovinom koja se drži kao dugotrajna imovina kako je određena u članku 35. ove Direktive. Obveza da se ispravci vrijednosti prikažu odvojeno neće se primjenjivati ukoliko je država članica odobrila prijebod između ispravaka vrijednosti u skladu sa člankom 34. stavkom 2. ove Direktive. U tom se slučaju ispravci vrijednosti mogu kombinirati s ostalim stavkama.

2. Države članice od kreditnih institucija također zahtijevaju uključivanje sljedećih informacija u bilješke uz financijske izvještaje:

(a) raščlambu prenosivih vrijednosnih papira prikazanih u stavkama 5. do 8. Imovine na uvrštene i neuvrštene vrijednosne papire;

- (b) raščlambu prenosivih vrijednosnih papira prikazanih u stavkama 5. i 6. Imovine u vrijednosne papire koji se, u skladu s člankom 35., drže ili ne drže kao dugotrajna financijska imovina te kriterije koji se primjenjuju pri razlikovanju tih dviju kategorija prenosivih vrijednosnih papira;
- (c) vrijednost transakcija *leasinga*, raspodijeljenih između relevantnih stavaka bilance;
- (d) raščlambu stavke 13. Imovine, stavke 4. Obveza, stavki 10. i 18. u okomitom obrascu ili stavki A6. i A11. u vodoravnom obrascu i stavki 7. i 17. u okomitom obrascu ili stavki B7. i B9. u vodoravnom obrascu u računu dobiti i gubitka na osnovne iznose koji ih sačinjavaju, ako su ti iznosi bitni za procjenu godišnjih financijskih izvještaja te objašnjenje njihove prirode i iznosa;
- (e) troškove plaćene na račun podređenih obveza od strane kreditne institucije u promatranoj godini;
- (f) činjenicu da institucija pruža usluge upravljanja i posredovanja trećim stranama u slučaju kad je obim posla takve vrste značajan za poslovanje institucije kao cjeline;
- (g) ukupan iznos imovine i obveza izražen u stranim valutama i konvertiran u valutu u kojoj se sastavljaju godišnji financijski izvještaji;
- (h) izvješće o vrsti nedospjelih terminkih transakcija neplaćenih na datum bilance, naznačujući pojedinačno, za svaki oblik transakcije, jesu li one izvršene u značajnom omjeru u svrhu pokrivanja rizika zbog fluktuacija kamatnih stopa, deviznih tečaja i tržišnih cijena ili su izvršene u značajnom omjeru u svrhu trgovanja. Te vrste transakcija uključuju sve one transakcije ovisno o kojima su prihodi ili rashodi uključeni u članak 27. stavku 6., članak 28. stavke A3. ili B4. ili članak 29. stavak 3. kao što su, primjerice, strane valute, plemeniti metali, prenosivi vrijednosni papiri, potvrde o depozitu i ostala imovina.

ODJELJAK 9.

ODREDBE KOJE SE ODOSE NA KONSOLIDIRANE
FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Članak 42.

1. Kreditne institucije sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirana godišnja izvješća u skladu s Direktivom 83/349/EEZ, ukoliko se ovim odjeljkom ne predviđa drukčije.

2. Ukoliko se država članica ne može poslužiti člankom 5. Direktive 83/349/EEZ, stavak 1. ovog članka primjenjuje se na matična društva čija je jedina zadaća stjecanje udjela u društvima kćerima, upravljanje takvim udjelima i ostvarivanje dobiti, pri čemu su spomenuta društva kćeri isključivo ili većinom kreditne institucije.

Članak 43.

1. Primjenjuje se Direktiva 83/349/EEZ, podložno članku 1. ove Direktive i stavku 2. ovog članka.

2. (a) Članci 4., 6., 15. i 40. Direktive 83/349/EEZ ne primjenjuju se.

(b) Države članice mogu primijeniti članak 7. Direktive 83/349/EEZ, podložno sljedećim dodatnim uvjetima:

— matično društvo mora objaviti da jamči za obveze preuzete od izuzetih društava; postojanje te izjave objavljuje se u financijskim izvještajima izuzetih društava;

— matično društvo mora biti kreditna institucija u smislu članka 2. stavka 1. točke (a) ove Direktive.

(c) Informacije iz članka 9. stavka 2. prve dvije alineje Direktive 83/349/EEZ, i to:

— iznos dugotrajne materijalne imovine i

— neto prihod

zamjenjuju se:

— zbrojem stavki 1., 3., 4., 6. i 7. članka 27. ili stavki B1., B2., B3., B4. i B7. članka 28. ove Direktive.

(d) Ako, kao rezultat primjene članka 13. stavka 3. točke (c) Direktive 83/349/EEZ, društvo kći koje je kreditna institucija nije uključeno u konsolidirane financijske izvještaje, ali se njegove dionice privremeno drže kao rezultat financijske pomoći vezane uz restrukturiranje ili spašavanje dotičnog društva, godišnji financijski izvještaji tog društva pridružuju se konsolidiranim financijskim izvještajima, a dodatne se informacije navode u bilješkama uz financijske izvještaje koje se tiču prirode i uvjeta pružanja financijske pomoći.

(e) Država članica može primijeniti i članak 12. Direktive 83/349/EEZ na dvije ili više kreditnih institucija koje

nisu povezane kako je to opisano u članku 1. stavcima 1. ili 2. te Direktive, ali se njima upravlja na jedinstvenoj osnovi, koja nije temeljena na ugovoru, odredbama memoranduma ili statuta.

- (f) Primjenjuje se članak 14. Direktive 83/349/EEZ, s iznimkom stavka 2., podložno sljedećim odredbama:

Ako je matično društvo kreditna institucija, a jedno ili više društava kćeri koja se konsolidiraju nemaju taj status, ta se društva kćeri uključuju u konsolidaciju ako su njihove aktivnosti direktan produžetak bankarstva ili podrazumijevaju pomoćne bankarske usluge, kao primjerice *leasing*, *factoring*, upravljanje zakladama, upravljanje uslugama obrade podataka ili neke slične aktivnosti.

- (g) U svrhu obrasca konsolidiranih financijskih izvještaja:

— primjenjuju se članci 3., 5. do 26. i 29. do 34. ove Direktive;

— upućivanje u članku 17. Direktive 83/349/EEZ na članak 15. stavak 3. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na imovinu koja se smatra dugotrajnom imovinom u skladu s člankom 35. te Direktive.

- (h) Članak 34. Direktive 83/349/EEZ primjenjuje se s obzirom na sadržaj bilježaka uz konsolidirana financijska izvješća, pridržavajući se članaka 40. i 41. ove Direktive.

ODJELJAK 10.

OBJAVLJIVANJE

Članak 44.

1. Primjereno odobreni godišnji financijski izvještaji kreditnih institucija, zajedno s godišnjim izvješćima i izvješćima osoba odgovornih za reviziju financijskih izvještaja, objavljuju se kako je utvrđeno nacionalnim pravom u skladu s člankom 3. Direktive 68/151/EEZ ⁽¹⁾.

Nacionalno pravo može, međutim, dopustiti da se godišnje izvješće ne objavljuje kao što je to gore navedeno. U tom slučaju, izvješće se stavlja javnosti na raspolaganje u sjedištu društva u dotičnoj državi. Mora biti moguće na zahtjev dobiti presliku tog izvješća, u cijelosti ili njegova dijela. Cijena takve preslike ne smije prijeći njezin administrativni trošak.

2. Stavak 1. također se primjenjuje na primjereno odobrene konsolidirane financijske izvještaje, konsolidirana godišnja

izvješća i izvješća od strane osoba odgovornih za reviziju računa.

3. Međutim, u slučajevima kad kreditna institucija koja je sastavila godišnje financijske izvještaje ili konsolidirane financijske izvještaje nije osnovana kao jedna od vrsta društava navedenih u članku 1. stavku 1. Direktive 78/660/EEZ i nacionalno pravo ne zahtijeva objavljivanje dokumenata iz stavaka 1. i 2. ovog članka, kao što je predviđeno u članku 3. Direktive 68/151/EEZ, mora ih barem staviti na raspolaganje javnosti u svom sjedištu ili, ukoliko takvo sjedište ne postoji, u svom glavnom mjestu poslovanja. Mora biti moguće na zahtjev dobiti presliku takvih dokumenata. Cijena takve preslike ne smije prijeći njezin administrativni trošak.

4. Godišnji financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji kreditne institucije moraju se objaviti u svakoj državi članici u kojoj ta kreditna institucija ima podružnice, unutar značenja članka 1. treće alineje Direktive 77/780/EEZ. Države članice imaju pravo zahtijevati da se takvi dokumenti objave na njihovim službenim jezicima.

5. Države članice osiguravaju odgovarajuće sankcije u slučaju nepoštovanja pravila objavljivanja predviđenih ovim člankom.

ODJELJAK 11.

REVIZIJA

Članak 45.

Država članica ne mora primjenjivati članak 2. stavak 1. točku (b) podtočku iii. Direktive 84/253/EEZ ⁽²⁾ na javne štedne banke, u kojima zakonsku reviziju dokumenata tih društava na koju se poziva članak 1. stavak 1. te Direktive provodi postojeće nadzorno tijelo za takve štedne banke u trenutku kada ova Direktiva stupa na snagu i kada se odgovorna osoba pridržava uvjeta utvrđenih u člancima 3. do 9. Direktive 84/253/EEZ.

ODJELJAK 12.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

Odbor za kontakte, uspostavljen u skladu s člankom 52. Direktive 78/660/EEZ, obnaša, u odgovarajućem sastavu, sljedeće funkcije:

⁽¹⁾ SL L 65, 14.3.1968., str. 8.

⁽²⁾ SL L 126, 12.5.1984., str. 20.

- (a) olakšavati, ne dovodeći u pitanje članke 169. i 170. Ugovora, usklađenu primjenu ove Direktive putem redovnih sjednica na kojima će se posebno baviti praktičnim problemima u vezi njezine primjene;
- (b) ukoliko je potrebno, savjetovati Komisiju o dodacima ili izmjenama ove Direktive.

Članak 47.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 31. prosinca 1990. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice mogu predvidjeti da se odredbe na koje se poziva stavak 1. prvo primjenjuju na godišnje financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje za financijske godine koje počinju 1. siječnja 1993. ili tijekom kalendarske godine 1993.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 48.

Pet godina nakon datuma određenog u članku 47. stavku 2., Vijeće, odlučujući u skladu s prijedlogom Komisije, ispituje i prema potrebi revidira sve odredbe ove Direktive koje predviđaju izbor za države članice, zajedno s člankom 2. stavkom 1., člancima 27., 28. i 41., u svjetlu iskustva stečenog primjenom ove Direktive, a posebno s ciljem veće transparentnosti i usklađivanja odredaba ove Direktive.

Članak 49.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. prosinca 1986.

Za Vijeće
Predsjednik
N. LAWSON